(८) राज्य सरकार आणि प्रशासन – कार्यकारी, विधिमंडळ

✼ राज्याचे कार्यकारी मंडळ

१) राज्यपाल – भूमिका, अधिकार व कार्य

२) मुख्यमंत्री व मंत्रिमंडळ – भूमिका, अधिकार व कार्य

३) राज्याचा महाधिवक्ता

४) राज्य सचिवालय

✼ राज्याचे विधीमंडळ

५) विधानसभा – अधिकार, कार्य व भूमिका

६) विधानपरिषद – अधिकार, कार्य व भूमिका

७) विधीमंडळ कामकाज आणि विधी समित्या

१) राज्यपाल – भूमिका, अधिकार व कार्य

१) राष्ट्रपती कोणत्या अनुच्छेदानुसार राज्यपालांची नियुक्ती करतात?
१) अनुच्छेद १५३ २) अनुच्छेद १५४ ३) अनुच्छेद १५५ ४) अनुच्छेद १५७

1) Under which Article does the President appoint the Governor ?
1) Article 153 2) Article 154 3) Article 155 4) Article 157

२) खालीलपैकी कोण महाराष्ट्राचे सर्वाधिक काळ राज्यपाल राहिले आहे?
१) डॉ. शंकर दयाळ शर्मा २) डॉ. पी. व्ही. चेरियन
३) डॉ. पी. सुब्बारायन ४) डॉ. पी. सी. अलेक्झांडर

2) Who among the following is the longest serving Governor of Maharashtra?
1) Dr. Shankar Dayal Sharma 2) Dr. P. V. Cherian
3) Dr. P Subbarayan 4) Dr. P.C. Alexander

३) **विधान :**
a) एखादी व्यक्ती दोन किंवा अधिक राज्यांची राज्यपाल असू शकते,
b) राज्यपाल पंतप्रधानांच्या आनंदादरम्यान पद धारण करील.
पर्यायी उत्तरे :
१) (a) बरोबर, (b)बरोबर नाही २) (a) बरोबर नाही, (b) बरोबर
३) (a) आणि (b) बरोबर ४) (a) आणि (b) बरोबर नाही

3) **Statement :**
a) A person can be Governor of two or more States,
b) The Governor shall hold office during the pleasure of Prime Minister.
Answer options :
1) (a) correct, (b) not correct 2) (a) not correct, (b) correct
3) (a) and (b) correct 4) (a) and (b) not correct

४) राज्याच्या राज्यपालांना कोण शपथ देतो?
१) भारताचे राष्ट्रपती २) त्या राज्याचे मुख्यमंत्री
३) भारताचे पंतप्रधान ४) वरीलपैकी नाही

4) Who administers oath to the Governor of a state ?
1) President of India 2) Chief Minister of that State
3) Prime Minister of India 4) None of the above

५) खालीलपैकी कोणते विधान भारतातील राज्यांच्या राज्यपाल पदाबाबात खरे नाही?
१) दोन किंवा अधिक राज्यांसाठी राज्यपाल म्हणून एकाच व्यक्तीची नियुक्ती शक्य आहे.
२) राज्यपालांची नेमणूक राष्ट्रपती करतात.
३) राज्यपाल हे राज्याचे नामधारी कार्यकारी प्रमुख असतात.
४) एखाद्या राज्याच्या राज्यपालांचे कार्यालय म्हणजे केंद्र सरकार अंतर्गत एक रोजगार आहे.

5) Which of the following statements is not true regarding the post of Governors of states in India?
1) Appointment of one person as Governor for two or more states is possible.
2) The Governor is appointed by the President.
3) Governor is the nominal executive head of the state.
4) The office of Governor of a State is an employment under the Central Government.

६) राज्य विधानमंडळाच्या सभागृहाचा एखादा सदस्य भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १९१ खंड (१) मध्ये नमूद केलेल्या कारणास्तव अपात्र ठरत असल्यास त्याबाबतचा अंतिम निर्णय घेण्यापूर्वी राज्यपाल खालीलपैकी कोणाचे मत घेईल ?
१) राष्ट्रपती २) राज्याचे मुख्यमंत्री
३) उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती ४) निवडणूक आयोग

6) If a member of the House of the State Legislature is disqualified for the reason mentioned in Article 191 Clause (1) of the Constitution of India, the Governor shall take the opinion of which of the following before taking the final decision?
1) President 2) Chief Minister of the State
3) High Court Judge 4) Election Commission

७) राज्यपाल यांच्या संदर्भात कोणते विधान/विधाने चुकीचे/चुकीची आहे/आहेत ?
१) राज्यपालांची नियुक्ती राष्ट्रपती करतात
२) राज्यपाल राष्ट्रपती मर्जी असेपर्यंत पद धारण करुन शकतात.
३) राज्यपालांना राष्ट्रपती शपथ देतात.
४) राज्यपाल पदावरील नियुक्तीसाठी अर्हता वय किमान ३५ वर्षे पूर्ण अशी आहे.

7) Which statement/s regarding the Governor is/are incorrect?
1) The Governor is appointed by the President
2) The Governor can hold office till the pleasure of the President.
3) The President administers oath to the Governor.
4) Eligibility age for appointment to the post of Governor is minimum 35 years.

८) राज्यपालांना विधीविषयक अधिकार आहेत :
a) राज्य विधिमंडळामध्ये भाषण देणे b) विधान सभा विसर्जित करणे
c) अध्यादेश जारी करणे d) मंत्रिमंडळ बरखास्त करणे

पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त (a), (b), (c) २) फक्त (b), (c), (d) ३) फक्त (a), (c), (d) ४) फक्त (a), (b), (d)

8) Governor has legislative power :
a) To address the State Legislature b) To dissolve the Vidhan Sabha
c) To promulgate the ordinances d) To dismiss the cabinet
Answer options :
1) Only (a), (b), (c) 2) Only (b), (c), (d) 3) Only (a), (c), (d) 4) Only (a), (b), (a)

९) राज्यपालाच्या नियुक्तीबाबत संविधान सभेने खालीलपैकी कोणत्या मॉडेलचा स्वीकार केला?
१) अमेरिकन मॉडेल २) कॅनेडियन मॉडेल ३) ऑस्ट्रेलियन मॉडेल ४) जर्मन मॉडेल

9) Which of the following model was accepted by Constituent Assembly for appointment of Governor?
1) American Model 2) Canadian Model 3) Australian Model 4) German Model

२) मुख्यमंत्री व मंत्रिमंडळ – भूमिका, अधिकार व कार्य

१) भारतीय राज्यघटनेतील खालीलपैकी कोणती कलमे राज्यमंत्रीमंडळाशी राज्यपालांच्या संबंधाशी संबंधीत घटनात्मक तरतुदींचे विश्लेषण करण्यासाठी उपयुक्त आहेत ?
१) कलम १६१, १६५, १६६ २) कलम १६३, १६४ आणि १६७
३) कलम १६२, १६३ आणि १६८ ४) कलम १६४, १६५ आणि १६९

1) Which of the following Articles of the Constitution of India are relevant to analyse the Constitutional Provisions that deal with the relationship of the Governor with the State Council of Ministers ?
1) Articles 161, 165 and 166 2) Articles 163, 164 and 167
3) Articles 162, 163 and 168 4) Articles 164, 165 and 169

२) राज्य मंत्रिमंडळाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या.
i) मंत्रिमंडळ संयुक्तरीत्या राज्य विधानसभेला उत्तरदायी असेल.
ii) मंत्र्यांचा कार्यकाल मुख्यमंत्र्याच्या मर्जीनुसार असेल.
iii) मंत्र्यांनी राज्यपालाला दिलेल्या सल्ल्याबाबत कोणतेही न्यायालय चौकशी करु शकत नाही.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
१) फक्त i आणि ii २) फक्त ii आणि iii ३) फक्त i आणि iii ४) i, ii आणि iii

2) Consider the following statements regarding the State Council of Ministers.
i) The Council of Ministers shall be collectively responsible to the State Legislative Assembly.
ii) The Ministers shall hold Office during the pleasure of the Chief Minister.
iii) The advice tendered by Ministers to the Governor shall not be inquired into in anycourt.
Which of the above statements/s is/are correct?
1) Only i and ii 2) Only ii and iii 3) Only i and iii 4) i, ii and iii

३) खालीलपैकी कोणती जोडी योग्यरीत्या जुळत **नाही ?**
१) अनुच्छेद – १६७ – मुख्यमंत्र्यांची कर्तव्ये २) अनुच्छेद – १६३ – मुख्यमंत्र्यांचा शपथविधी
३) अनुच्छेद – १६४ – राज्यमंत्र्यांशी संबंधित तरतुदी ४) अनुच्छेद – १६६ – राज्यसरकारच्या कारवाया

3) Which of the following is not matched correctly ?
1) Article - 167 - Duties of Chief Minister
2) Article - 163 - Swearing in of the Chief Minister
3) Article - 164 - Provisions related to State Ministers
4) Article - 166 - Operations by State Government

३) राज्याचा महाधिवक्ता

१) भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार व कोण राज्याच्या महाधिवक्त्याची नेमणूक करतो ?
   १) अनुच्छेद १६५ नुसार राज्यपाल   २) अनुच्छेद १६६ नुसार मुख्यमंत्री
   ३) अनुच्छेद १६५ नुसार राष्ट्रपती   ४) अनुच्छेद १६५ नुसार सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश

1) According to which Article of the Indian Constitution and who appoints the Advocate General of the State?
   1) Governor as per Article 165   2) Chief Minister as per Article 166
   3) President under Article 165   4) Supreme Court Judge under Article 165

४) राज्य सचिवालय

१) मुख्यमंत्री फेलोशिप कार्यक्रमासाठी कोणत्या वयोगटातील तरुणांचा समावेश करण्यात आला आहे ?
   १) १८ ते २५ वयोगट   २) १८ ते २१ वयोगट   ३) २१ ते २५ वयोगट   ४) २१ ते ३० वयोगट

1) Which age group of youth is included for Chief Minister Fellowship Program?
   1) 18 to 25 age group   2) 18 to 21 age group   3) 21 to 25 age group   4) 21 to 30 age group

२) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
   १) संबंधित विभागाचे सचिव, त्या विभागाशी किंवा त्याच्या भागाशी संबंधित असलेले कामकाज निकाली काढण्यास प्रथमत: जबाबदार असतात.
   २) प्रभारी मंत्री कोणत्याही विभागातील कागदपत्रे थेट पाहू शकतात
   ३) मुख्यमंत्री राज्यपालांना दिल्या जाणाऱ्या सर्व प्रकारच्या सल्ल्यांबद्दल सामुदायिकरीत्या जबाबदार असतो.
   ४) संबंधित विभागाचे प्रभारी मंत्री, त्या विभागाशी किंवा त्याच्या भागाशी संबंधित असलेले कामकाज निकाली काढण्यास प्रथमत: जबाबदार असतात.

2) Which of the following statements is correct?
   1) The Secretary of the concerned department is primarily responsible for the disposal of the affairs relating to that department or part thereof.
   2) Minister-in-charge can directly see the documents of any department
   3) All kinds of advice given to the Chief Minister to the Governor
   4) The Minister-in-charge of the department concerned is primarily responsible for the disposal of affairs relating to that department or part thereof.

३) मंत्रिपरिषदेचा आणि मंत्रिमंडळाचा सचिव खालीलपैकी कोण असतो ?
   १) विधान मंडळाचे सचिव   २) वित्त विभागाचे सचिव
   ३) अपर मुख्य सचिव   ४) मुख्यमंत्र्यांनी नियुक्त केलेले मुख्य सचिव

3) Who among the following is the Secretary of the Council of Ministers and the Cabinet?
   1) Secretary to Legislative Council
   2) Secretary to Finance Department
   3) Additional Chief Secretary
   4) Chief Secretary appointed by the Chief Minister

४) महाराजस्व अभियान कोणत्या विभागाकडून राबविले जाते ?
१) महसूल व वन विभाग २) ग्राम विकास विभाग
३) नगर विकास विभाग ४) उत्पादन शुल्क विभाग

4) Maharajswa Abhiyan is implemented by which department?
1) Revenue and Forest Department 2) Village Development Department
3) Urban Development Department 4) Excise Department

५) म. ना. से. (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ मधील तरतुदीनुसार सर्वसाधारणपणे शासन म्हणजे
१) महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री २) महाराष्ट्राचे राज्यपाल
३) विभागाचे मंत्री ४) विभाग प्रमुख

5) m. no Sec. (General Conditions of Service) Rules, 1981 generally means the regime
1) Chief Minister of Maharashtra 2) Governor of Maharashtra
3) Minister of Department 4) Head of Department

६) खालीलपैकी कोणत्या प्रकारामध्ये ''महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने'' काढावे लागते ?
१) ज्ञापन २) अर्धशासकीय पत्र ३) परिपत्रक ४) कार्यालयीन आदेश

6) In which of the following forms "by order and in the name of the Governor of Maharashtra" has to be drawn?
1) Memorandum 2) Semi-official letter 3) Circular 4) Office order

७) कोणतेही आदेश काढण्यापूर्वी मुख्यमंत्र्यांनी राज्यपाल यांना सादर करणे आवश्यक असलेल्या प्रकरणाबाबत अयोग्य विधान ओळखा.
a) केंद्र सरकारशी, इतर अन्य राज्य शासनाशी, सर्वोच्च न्यायालयाशी किंवा उच्च न्यायालयाशी असलेल्या राज्य शासनासंबंधात बाधा आणणारी प्रकरणे.
b) राज्यपालांच्या वैयक्तिक आस्थापनेशी संबंधित प्रकरणे
c) राज्यासाठी महाधिवक्ता यांची नियुक्ती, त्यांचा राजीनामा आणि त्यांना काढून टाकण्यासाठीचे प्रस्ताव.

पर्यायी उत्तरे :
१) (a) व (b) २) (b) व (c) ३) केवळ (a) ४) वरीलपैकी एकही नाही

7) Identify the inappropriate statement regarding the matter which the Chief Minister is required to submit to the Governor before passing any order.
a) Cases affecting the relations of the State Government with the Central Government, other State Governments, the Supreme Court or the High Court.
b) Matters relating to the personal establishment of the Governor
c) Appointment of Advocate General for the State, his resignation and motion for his removal.

Answer Options :
1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) (a) only 4) None of the above

८) जेव्हा मुख्यमंत्री कोणत्याही विभागातील कोणत्याही प्रकरणासंबंधातील कागदपत्रे पाहू इच्छितात व त्यासंबंधात मागणी करतात त्यावेळी प्रकरण ज्या विभागाकडे असेल त्या विभागाच्या कोणी त्या मागणीचे अनुपालन करणे आवश्यक आहे?
१) संबंधित विभागाचा मंत्री २) संबंधित विभागाचा राज्यमंत्री
३) विभागाचे सचिव ४) प्रकरणाशी संबंधित अधिकारी

8) When the Chief Minister wants to see the documents related to any case in any department and makes a demand in that regard, who of the department having the case is required to comply with the demand?
1) Minister of the concerned department 2) Minister of State of the concerned department
3) Secretary of the Department 4) Officer concerned with the case

राज्याचे विधीमंडळ

५) विधानसभा - अधिकार, कार्य व भूमिका

१) भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार विधान सभेचे सभापती किंवा उप-सभापती यांना पदावरून हटवण्याचा ठराव विचाराधीन असताना ते अध्यक्षपद भूषवू शकत नाहीत?
१) अनुच्छेद १८१ २) अनुच्छेद १८० ३) अनुच्छेद १७८ ४) अनुच्छेद १७९

1) According to which Article of the Indian Constitution, the Speaker or the Deputy Speaker of Legislative Assembly cannot preside while a resolution of his removal is under consideration ?
1) Article 181 2) Article 180 8) Article 178 4) Article 179

२) कोणत्याही राज्याच्या विधान सभेचे किमान आणि कमाल अनुमत संख्याबळ किती आहे?
१) ७० ते ४५० २) ७० ते ५०० ३) ६० ते ४५० ४) ६० ते ५००

2) What is the minimum and maximum permitted strength of the Legislative Assembly of any State?
1) 70 to 450 2) 70 to 500 3) 60 to 450 4) 60 to 500

३) २०१९ मध्ये झालेल्या महाराष्ट्राच्या विधानसभा निवडणुकीत सर्वाधिक जागा मिळविणाऱ्या आघाडीच्या ४ पक्षांत खालीलपैकी कोणता पक्ष नव्हता?
१) समाजवादी पक्ष २) भारतीय जनता पार्टी
३) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस ४) शिवसेना

3) Which of the following parties was NOT amongst the top 4 parties to secure highest number of seats in Maharashtra Assembly Elections held in 2019?
1) Samajwadi Party 2) Bhartiya Janta Party
3) Indian National Congress 4) Shiv Sena

४) खालील विधाने विचारात घ्या.
i) विधानसभा हे कायमस्वरुपी गृह आहे.
ii) विधानसभेमध्ये सार्वत्रिक प्रौढ मताधिकारानुसार थेट निवडून आलेले जनतेचे प्रतिनिधित असतात.
iii) विधानसभेची कमाल सदस्य संख्या ५०० आणि किमान सदस्य संख्या ६० ठरविण्यात आली आहे.
iv) आणीबाणी उठविल्यानंतर सहा महिन्यांच्या काळात विधानसभेची निवडणूक झाली पाहिजे.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?
१) फक्त i, ii आणि iii २) फक्त ii , iii आणि iv ३) फक्त iv, i आणि iii ४) फक्त ii आणि iii

4) Consider the following statements.
i) Legislative Assembly is a permanent chamber.
ii) The Legislative Assembly consists of representatives directly elected by the people on the basis of Universal Adult Franchise.
iii) The Legislative Assembly maximum strength is fixed at 500 and minimum strength at 60.
iv) Legislative Assembly should be re-elected within six months after the revocation of emergency.
Which of the statements given above are correct?
1) Only i, ii and iii 2) Only ii, iii and iv 3)Only iv, i and iii 4) Only ii and iii

५) योग्य कथन/ने ओळखा (संसदेचे दुहेरी सदस्यत्व)

अ) जर एका सभागृहातील सदस्य दुसऱ्या सभागृहात निवडून आला तर त्याची जागा पहिल्या सभागृहात रिकामी होते.

ब) जर एखादी व्यक्ती सभागृहातील दोन जागांवर निवडून आली तर त्याने त्यापैकी एक जागेचा पर्याय निवडावा अन्यथा दोन्ही जागा रिक्त होतील.

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) अ व ब दोन्ही   ४) यापैकी नाही

5) Select the correct statement/s (Parliament Double Membership).

A) If a sitting Member of one House is also elected to the other House, his seat in the first Hourse becomes vacant.

B) If a person is elected to two seats in a House, he should exercise his option for one. Otherwise, both seats become vacant.

Answer Options :

1) Only A   2) Only B   3) Both A and B   4) None of these

६) विधानपरिषद – अधिकार, कार्य व भूमिका

१) भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदामध्ये राज्य विधान परिषदेच्या रचनेची तरतूद केलेली आहे ?

१) अनुच्छेद १९९   २) अनुच्छेद १६९   ३) अनुच्छेद १७१   ४) अनुच्छेद १७९

1) Which Article of the Indian Constitution provides for the composition of State Legislative Councils?

1) Article 199   2) Article 169   3) Article 171   4) Article 179

२) महाराष्ट्र विधान परिषद नियमानुसार ज्या शासकीय ठरावांची सूचना मंत्री किंवा महाअधिवक्ता याने दिलेली असेल अशा ठरावांच्या बाबतीत .... दिवसांची सूचना देणे आवश्यक आहे.

१) ३   २) ५   ३) ४   ४) ७

2) As per Maharashtra Vidhan Parishad rules, notice of .... days is required in the case of Government Resolutions notified by the Minister or Advocate General.

1) 3   2) 5   3) 4   4) 7

३) योग्य जोड्या जुळवा.

गट 'अ' (बाब/विषय)	गट 'ब' (नियम क्र.)
अ) विधान परिषद अर्धातास चर्चा	i) विधान परिषद नियम क्र. ८८
ब) विधान परिषद पुरवणी प्रश्न	ii) विधान परिषद नियम क्र. ७२
क) विधान परिषद शासकीय ठराव	iii) विधान परिषद नियम क्र. ९२
ड) विधान परिषद तारांकित प्रश्न	iv) विधान परिषद नियम क्र. १०६

पर्यायी उत्तरे :

१)	अ–iii	ब–ii	क–iv	ड–i
२)	अ–iii	ब–i	क–iv	ड–ii
३)	अ–ii	ब–iii	क–iv	ड–i
४)	अ–i	ब–ii	क–iii	ड–iv

3) Match the correct pairs.

Group A (Matter/Subject)	Group B (Rule No.)
a) Legislative Council half hour discussion	i) Legislative Council Rule no. 88
b) Vidhan Parishad Supplementary Question	ii) Vidhan Parishad Rule no. 72
c) Vidhan Parishad Government Resolution	iii) Legislative Council Rule no. 92
d) Vidhan Parishad Starred Question Rows	iv) Vidhan Parishad Rule no. 106

Answer options :

1)	A-iii	B-ii	C-iv	D-i
2)	A-iii	B-i	C-iv	D-ii
3)	A-ii	B-iii	C-iv	D-i
4)	A-i	B-ii	C-iii	D-iv

४) राज्याच्या विधान परिषदेच्या सदस्यांची एकूण संख्या काही झाले तरी .... पेक्षा कमी असणार नाही.

१) राज्यातील विधानसभा सदस्यांच्या एकूण संख्येच्या १/३   २) चाळीस

३) पंचेचाळीस   ४) पन्नास

4) The total number of members of the Legislative Council of the State shall in any case not be less than ....

1) 1/3 of the total number of Legislative Assembly members in the state 2) Forty

3) forty five   4) fifty

५) संबंधित राज्यांच्या विधानसभांच्या संदर्भात भारतातील राज्य विधानपरिषदांचे कमाल संख्याबळ किती असू शकते?

१) १०%   २) निम्मे   ३) १/४   **४) १/३**

5) What can be the maximum strength of State legislative councils in India with respect to the respective state assemblies?

1) 10%   2) Half   3) 1/4   4) 1/3

६) खालीलपैकी कोणत्या राज्यांनी त्यांच्या राज्यात विधान परिषद बरखास्त केली आहे?

अ) पश्चिम बंगाल   ब) पंजाब   क) तामिळनाडू

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त अ, ब   २) फक्त ब, क   ३) फक्त अ, क   ४) वरीलपैकी सर्व

6) Which of the following States have abolished the Legislative Council in their State ?

A) West Bengal   B) Punjab   C) Tamil Nadu

Answer options :

1) Only A, B   2) Only B, C   3) Only A, C   4) All of the above

७) खालील विधाने विचारात घ्या :

a) राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १७१(३) नुसार राज्याच्या विधान परिषदेच्या एकूण संख्येपैकी शक्य होईल तितपत जवळजवळ १/३ सदस्य हे विधानसभेच्या सदस्यांकडून निवडले जातील.

b) राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १७१(३) नुसार राज्याच्या विधान परिषदेच्या सदस्यांच्या एकूण संख्येपैकी शक्य होईल तितपत जवळजवळ १/३ सदस्य हे स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडून निवडले जातील.

c) सध्या महाराष्ट्राच्या विधान परिषदेची सदस्य संख्या ७८ असून त्यापैकी २६ विधानसभा सदस्यांकडून आणि २६ स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून निवडले जातात.

वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

१) फक्त (c)   २) (a), (c)   ३) (a), (b)   ४) (a), (b), (c)

7) Consider the following statements :

a) As per Article 171(3) of the Constitution, as far as possible out of the total strength of the Legislative Council of the State, 1/3rd of the members shall be elected from the members of the Legislative Assembly.

b) According to Article 171(3) of the Constitution, as far as possible out of the total number of members of the Legislative Council of the State, 1/3rd of the members shall be elected from the local bodies.

c) Presently the Legislative Council of Maharashtra has 78 members out of which 26 are elected from the Assembly members and 26 from the local bodies.

Which of the above statement/s is/are correct?

1) Only (c) 2) (a), (c) 3) (a), (b) 4) (a), (b), (c)

७) विधीमंडळ कामकाज आणि विधी समित्या

१) विधिमंडळाची सभागृहे आणि त्यांचे सदस्य व समित्या यांचे अधिकार, विशेषाधिकार इत्यादी भारताचे संविधान अनुच्छेद .... मध्ये दिलेले आहेत.

१) १९६ २) १९४ ३) १९८ ४) १९१

1) The powers, privileges, etc. of the Houses of the Legislature and their members and committees are given in Article .... of the Constitution of India.

1) 196 2) 194 3) 198 4) 191

२) विधानमंडळाने अधिवेशन सुरु असताना कार्यासनातील विधानसभा/विधान परिषद प्रश्न नोंदवहीचे शाखा अधिकाऱ्याने परिनिरीक्षण किती वेळा करावे ?

१) महिन्यातून एक वेळा २) आठवड्यातून एक वेळा

३) आठवड्यातून दोन वेळा ४) महिन्यातून दोन वेळा

2) When the legislature is in session, how often should the Branch Officer inspect the Vidhan Sabha/ Vidhana Parishad Question Register in the working session?

1) Once a month 2) Once a week 3) Twice a week 4) Twice a month

३) आश्वासन समितीची रचना महाराष्ट्र विधानसभा नियम क्र. .... अन्वये निश्चित केली आहे.

१) २१७ २) २१६-अ ३) २३ व ६ ४) २४ व ५

3) Composition of Assurance Committee Maharashtra Vidhan Sabha Rule no. has been determined under ....

1) 217 2) 216-A 3) 23 and 6 4) 24 and 5

४) महाराष्ट्र विधानसभा नियम क्र. २०८ नुसार अंदाज समितीमध्ये जास्तीत जास्त २९ सदस्यांचा समावेश असेल विधानसभा अध्यक्ष त्यापैकी विधानसभेच्या सदस्यांमधून जास्तीत जास्त .... सदस्य नामनिर्देशित करतील आणि त्याच रितीने विधान परिषद सभापती विधान परिषदेच्या सदस्यांमधून जास्तीत जास्त ....सदस्य नामनिर्देशित करतील.

१) २५ व ४ २) २६ व ३ ३) तैवान ४) चीन

4) Maharashtra Vidhan Sabha Rule no. According to 208 the Estimates Committee shall consist of a maximum of 29 members out of which the Speaker shall nominate a maximum of .... members from among the members of the Legislative Assembly and similarly the Speaker of the Legislative Council shall nominate a maximum of .... from among the members of the Legislative Council. .....members shall nominate.

1) 25 and 4 2) 26 and 3 3) Taiwan 4) China

५) कोणाच्या शिफारशीवरुन अर्थ विधेयक राज्य विधिमंडळात मांडता येते ?

i) सभापती ii) वित्तमंत्री iii) मुख्यमंत्री iv) राज्यपाल

योग्य पर्याय निवडा.

१) फक्त i आणि ii २) फक्त iii आणि iv ३) फक्त iv ४) फक्त i

5) Money Bill can be introduced in the State Legislature only on the recommendation of

i) Speaker ii) Finance Minister iii) Chief Minister iv) Governor

Choose the correct options.

1) Only i and ii 2) Only iii and iv 3) Only iv 4) Only i

उत्तरे

(८) राज्य सरकार आणि प्रशासन – कार्यकारी, विधिमंडळ

१) राज्यपाल – भूमिका, अधिकार व कार्य

१–३ २–४ ३–१ ४–४ ५–४ ६–४ ७–३ ८–१ ९–२

२) मुख्यमंत्री व मंत्रिमंडळ – भूमिका, अधिकार व कार्य

१–२ २–३ ३–२

३) राज्याचा महाधिवक्ता

१–१

४) राज्य सचिवालय

१–x २–४ ३–४ ४–१ ५–२ ६–१ ७–४ ८–३

राज्याचे विधीमंडळ

५) विधानसभा – अधिकार, कार्य व भूमिका

१–१ २–४ ३–१ ४–२ ५–३

६) विधानपरिषद – अधिकार, कार्य व भूमिका

१–x २–४ ३–२ ४–२ ५–४ ६–४ ७–३

७) विधीमंडळ कामकाज आणि विधी समित्या

१–२ २–३ ३–४ ४–३ ५–३